

Asia: VN/15822/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä, joka koskee hallinnon sähköisten palvelujen yhteisistä tukipalveluista annetun lain muuttamista.

Hyvinvointialue pitää myönteisenä ratkaisua, jossa viranomaiset voivat toimittaa kansalaisille tiedoksiantoja myös yksityisten digitaalisten alustojen kautta. Tämä laajentaa kansalaisen asiointivaihtoehtoja. Hyvinvointialue näkee, että jatkossakin Suomi.fi-viestit säilyvät luotettavana viranomaiskanavana. Lainsäädäntöä tulee kuitenkin täydentää, jotta tietoturva, saavutettavuus ja asiakkaan oikeusturva varmistetaan kaikissa tilanteissa.

Yksityisten digipostipalveluiden tulee osoittaa olevansa kyvykkäitä vastaamaan julkisorganisaatioita koskeviin digipostipalveluiden vaatimuksiin. Lainsäädännön pitää myös ennakoivasti tunnistaa mahdollisia riskejä tähän liittyen.

Hyvinvointialue korostaa, että yksityisten digipostipalveluiden on sitouduttava noudattamaan kaikkia tietoturvaa ja tietosuojaa koskevia asetuksia ja velvoitteita. Hyvinvointialueella käytännössä valtaosa Suomi.fi-viesteihin ja sitä kautta jatkossa mahdollisesti yksityisiin digipostipalveluihin päätyvistä viesteistä ja tiedoksiannoista sisältää salassa pidettäviä sosiaali- ja terveydenhuollon tietoja.

Alustojen tulee tarjota kansalaiselle useita ilmoituskanavia (esim. sähköposti, tekstiviesti) sekä mekanismi, joka automaattisesti ilmoittaa viranomaiselle kansalaisen noutamattomista tiedoksiannoista tai toimituksen epäonnistumisesta esimerkiksi teknisten ongelmien takia. Tämän tulee käynnistää vaihtoehtoinen tiedoksiantomennettely (esim. tiedoksianto kirjeitse). Tämä on

keskeistä sekä hallinnon asiakkaalle että viranomaiselle muun muassa oikea-aikaisen tiedonsaannin, päätösten täytäntöönpanon sekä muiden oikeuksien, velvollisuuksien, etujen ja palvelujen turvaamiseksi.

Asiakkaan tulee voida vaihtaa digipostipalvelua helposti, ja tiedot on voitava siirtää nopeasti alustalta toiselle.

Sekä Suomi.fi-viestien että yksityisten digipostipalveluiden on täytettävä saavutettavuusvaatimukset. Asiakkaalle on aina tarjottava vaihtoehtoinen tiedoksiantotapa, jos saavutettavuus ei toteudu. Digitaalisten palvelujen rinnalla tulee jatkossakin säilyä myös vaihtoehtoiset asiointikanavat aina silloin kun asiakas ei kykene käyttämään digitaalisia palveluja. Asiakkaat eivät saa joutua eriarvoiseen asemaan sen perusteella, missä palvelussa tai millä tavalla he haluavat tai kykenevät viestit vastaanottamaan.

Valmistelussa todetaan, että lähekkävien organisaatioiden tulee voida opastaa ja neuvoa viestejä vastaanottavat asiakkaat oikean palvelun pariin myös silloin, kun asiakas on valinnut haluavansa lukea viranomaisen tiedoksiannot yksityisen digipostipalvelun kautta. On tärkeää, että vaihtoehtoisista digipostipalveluista viestitään ja ohjeistetaan selkeästi ja kattavasti käyttöönottovaiheessa, jotta tieto ja ymmärrys erilaisista palveluista ja vaihtoehtoista tavoittaa asiakkaat. Yleinen digipostipalveluihin liittyvä viestintä, opastus ja tuki ei saa päätyä yksittäisen viranomaisen tehtäväksi.

Yksityisten digipostipalveluiden käytön mahdollistaminen kansalaisille on kannatettava kehityssuunta, kunhan huolehditaan kaikkien digipostipalvelujen osalta viranomaisten sähköisiä viestejä ja tiedoksiantoja koskevien reunaehtojen täyttymisestä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tulee käyttämään Suomi.fi-viestejä erittäin laajasti, joten luotettavat ja helppokäyttöiset digipostipalvelut ovat sekä hyvinvointialueen itsensä että etenkin sen asiakkaiden etu.

Renström Nea

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue - Konsernipalvelujen johtaja Markus
Syrjänen, 29.1.2026 § 1